2024/2310

2024.10.10.

AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2024/2310 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2024. április 11.)

a Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel a Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja 2022. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0104/2024),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint a Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (a továbbiakban: a központ) 2022. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 18 893 136 EUR volt, ami 2021-hez képest 0,71 %-os csökkenést jelent; mivel a központ költségvetése főként (94 %-ban) az uniós költségvetésből származik;

B. mivel a Számvevőszék a központ 2022. évi pénzügyi évre szóló éves beszámolójáról készített jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott a központ éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségéről és szabályszerűségéről;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

1. megelégedéssel nyugtázza, hogy a 2022. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a költségvetés végrehajtási aránya 98,78 %-os szintet ért el (2021-hez képest 1,22 %-os csökkenés); megjegyzi, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 96,65 %-os volt, ami a 2021-hez képest enyhe, 0,30 %-os csökkenést jelent; megállapítja továbbá, hogy a 2021-ről 2022-re átvitt kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 88,98 %-os volt;

2. a számvevőszéki jelentés alapján megállapítja, hogy bár a központ csak egy késedelmes kifizetés után fizetett kamatot, a központ pénzügyi és számviteli vezetése (ABAC) jelentős számú kifizetést jelölt meg tévesen (1 595-ből 107) a fizetés esedékességére vagy a fizetési kötelezettséget maga után vonó dokumentumok kézhezvételére vonatkozó helytelen paraméterek megadása és/vagy helytelen adatbevitelek miatt; a központ válasza alapján megállapítja, hogy a késedelmes kifizetések következetlen megjelölése nem befolyásolta az érintett műveletek szabályszerűségét; megjegyzi továbbá, hogy a központ elfogadott néhány intézkedést a „hamis pozitív” esetek hivatkozott kockázatának minimalizálása és annak további biztosítása érdekében, hogy az ABAC-rendszer egyértelmű és pontos képet adjon a tényleges késedelmes kifizetésekről; felhívja a központot, hogy továbbra is kövesse nyomon ezt a problémát, és csökkentse az e kérdéssel kapcsolatos esetleges jövőbeli reputációs kockázatokat;

Teljesítmény

3. megállapítja, hogy a központ új teljesítménymérési modellje korlátozott számú (10) összetett fő teljesítménymutatót alkalmaz, amelyekkel mérik, hogy milyen hatékonyságú a kívánt eredmények elérése és az elkülönített források felhasználása, és amelyeket az eredményekre és a hatásokra összpontosító magasabb szintű fő teljesítménymutatókkal egészítenek ki; megjegyzi, hogy a fő teljesítménymutatók tekintetében a központ 65 éves célt határozott meg, amelyből 2022-ben 57-et (87 %) értek el;

4. megjegyzi, hogy a 2022. évi munkaprogram tekintetében a központ a 188 outputból/eredményből 152-t (81 %) ért el, ezek 12 %-át részben (azaz 23 késedelmes és 2022 végén folyamatban lévő outputot/eredményt), míg 12 eredményt (6 %) nem hajtottak végre, és két eredmény nem volt alkalmazandó; tudomásul veszi a központ azon véleményét, hogy 2022-ben a tevékenységekkel kapcsolatos késedelmek vagy törlések nagy részét az erőforrások hiánya okozta; megjegyzi továbbá, hogy a központ új megbízatásának (mely várhatóan 2024-től lesz alkalmazandó) végrehajtása érdekében 2022-ben megkezdte az előkészületeket, amelyek kulcsfontosságú erőforrásokat igényeltek, és néhány kiigazításra volt szükség a korábban tervezett tevékenységeinek némelyike tekintetében;

([1]) HL C 141., 2022.3.29., 33. o.

5. elismeri a központ által a három munkaterületén (egészségügy, biztonság és üzleti ösztönzők) tett erőfeszítéseket és előrelépést; tudomásul veszi különösen az új európai kábítószer-jelentés (EDR) 2022-ben való közzétételét, amely 2022-ig ismerteti az európai kábítószerhelyzet legfrissebb áttekintését, az európai megelőzési tantervnek otthont adó PLATO e-tanulási platform elindítását, amelynek célja, hogy képzést nyújtson a megelőzéssel kapcsolatos döntések, vélemények és szakpolitikák alakításában részt vevő szakemberek számára Európában, hét rövid útmutató kiadását, amelyek a rekreációs környezetben, a helyi közösségekben, iskolákban és börtönökben a kábítószerekre adott válaszokra vonatkoznak, valamint a családok és a hajléktalanok szükségleteire, továbbá három reflektorfény közzétételét a fogyasztói szobákról, a drogbevizsgálásról és az e-egészségügyi beavatkozásról;

6. elismeréssel veszi tudomásul, hogy 2022-ben a központ új, vegyes módszeren alapuló trendfigyelő tanulmányt tett közzé, hogy értékelje az Unión belüli szomszédos országokban lakóhelyüket elhagyni kényszerült ukránok szükségleteire adott kezdeti szolgáltatási választ; elismerését fejezi ki a központnak, amiért együttműködött az Europollal „Az uniós drogpiacok: részletes elemzés” című, közös dokumentum negyedik kiadásának előkészítésében, amelynek megállapításait egy-egy adott kábítószer piacára összpontosító modulok sorában mutatják be, és amelyek az ellátási lánc mentén a gyártástól a kereskedelemig, a forgalmazásig és a felhasználásig terjedő tendenciákat ölelik fel; ezzel összefüggésben elismerését fejezi ki amiatt, hogy 2022-ben elindult a kokainra és a metamfetaminra vonatkozó első két modul;

7. megjegyzi, hogy 2022-ben a központ partnereivel együttműködve folytatta az Európai Unió korai előrejelző rendszerének (EWS) végrehajtását; ugyanebben az összefüggésben megjegyzi, hogy 2022-ben először 41 új pszichoaktív szerről értesítették hivatalosan a korai előrejelző rendszert; megjegyzi továbbá, hogy a központ által 2021-ben kockázatértékelés alá vetett két új pszichoaktív szert (3-klórmetkatinon (3-CMC) és 3-metilmetkatinon (3-MMC)) 2022-ben felvették a „kábítószer” fogalmának a felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv szerinti fogalommeghatározásába;

8. üdvözli, hogy a központ részt vesz a kábítószerekkel kapcsolatos képzési rendezvényeken és kapacitásépítésben, miközben tudását átadja a kábítószerekkel foglalkozó közel 950 szakembernek, köztük a bűnüldöző szerv tagjanak és a politikai döntéshozóknak; megjegyzi továbbá, hogy világszerte mintegy 1 200 kábítószerrel foglalkozó szakember vett részt a központ által 2022-ben szervezett hét webináriumon; elismerését fejezi ki a központnak azért, hogy partnereivel együtt megszervezte az addiktív viselkedéssel és függőségekkel foglalkozó negyedik európai konferenciát (Lisszaboni konferencia a függőségekről, 2022), amelyen a „globális addikciók” átfogó téma keretében 84 országból rekordszámú, 1 757 résztvevő jelent meg;

9. üdvözli a központ arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy felhívja a figyelmet a kábítószerek társadalmi vonatkozásaira és társadalmi hatásaira, előmozdítsa a kábítószer-fogyasztók társadalmi visszailleszkedésére irányuló politikákat, és multidiszciplináris perspektívával közelítse meg a kábítószerek témáját; elengedhetetlennek tartja, hogy továbbra is felhívják a figyelmet a megelőzés és a kábítószer-ellenes politikák innovatív, mentális egészségen alapuló megközelítésének fontosságára;

10. üdvözli a központ által „Az uniós drogpiacok: részletes elemzés” című dokumentumban az Europollal együttműködésben elért eredményeket, a 2022-ben közzétett konkrét kábítószerekre vonatkozó modulokkal és a 2023-ban tervezett kibocsátásokkal; üdvözli a Reitox nemzeti fókuszpontokkal és az Europollal együttműködésben 2022-ben az alapvető ellátási adatok minőségének és rendelkezésre állásának javítására irányuló munkát; üdvözli a központnak a Bűnügyi Fenyegetettség Elleni Multidiszciplináris Platform a kannabiszra, a kokainra és a heroinra vonatkozó operatív cselekvési tervei keretében végzett valamennyi feladata végrehajtását; emlékeztet arra, hogy a kábítószer-kereskedelmet a szervezett bűnözés és a terrorizmus fő nyereségforrásaként és toborzási csatornájaként azonosították, és kiemeli a központ hozzájárulását egy biztonságosabb Európához;

11. üdvözli a központ és az európai szomszédságpolitika partnerországai közötti regionális szintű, folyamatban lévő együttműködést az EU4MD technikai segítségnyújtási projektjén keresztül, valamint az EMCDDA4GE kétoldalú projekt folyamatban lévő végrehajtását Grúziával; üdvözli a Latin-Amerika, a Karib-térség és az Európai Unió közötti kábítószer-politikai együttműködési programon belüli hivatalos partnerség létrehozását;

Hatékonyság és hasznok

12. elismerését fejezi ki a központnak az az iránti elkötelezettségéért, hogy folyamatosan javítsa tevékenységei hatékonyságát és eredményességét, és maximalizálja erőforrásainak, szakértelmének és know-how-jának felhasználását annak érdekében, hogy végső soron hozzájáruljon egy biztonságosabb és egészségesebb Európához, különösen a bel- és igazságügy, valamint az egészségügy területén működő ügynökségekkel kötött együttműködési megállapodások révén; tudomásul veszi a központ által a helyiségei működési költségeinek csökkentése érdekében hozott intézkedéseket, például az üvegterületeken napárnyékolás és az ablakokon klímaszabályozó kapcsolók használatát; tudomásul veszi továbbá az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökséggel kötött megállapodást a közös területek (étkezde, földalatti parkolók és konferencialétesítmények) használatának megosztásáról abban az épületegységben, ahol a székhelyük található, valamint a két ügynökség közötti együttműködést a közös szolgáltatások (pl. biztonság, takarítás, étkeztetés stb.) közös beszerzése, valamint a két ügynökség személyzete számára közös érdekű képzési tevékenységek közös szervezése terén;

13. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a központ rendelkezik egy stratégiai tervvel (a 2021–2025-ös időszakra szóló környezetvédelmi stratégia), hogy karbonsemlegessé váljon, és hogy éves tevékenységi jelentésébe belefoglalta a központ környezeti teljesítményére és szén-dioxid-lábnyomára vonatkozó mérőszámokat, 2014 óta folyamatosan javuló éves eredményekkel; üdvözli a központ igazgatójának 2022-ben hozott határozatát az EMAS-tanúsítás megszerzéséről, amely folyamat lezárását 2023-ra várták;

14. megjegyzi, hogy 2022-ben a központ számos olyan projektet hajtott végre, amelyek célja a környezeti teljesítmény javítása a villamosenergia-fogyasztás javítása, napelemcelláknak az épület tetejére való telepítése, valamint elektromos telekocsi-állomások telepítése révén annak érdekében, hogy a központ járműparkját elektromos vagy hibrid járművekkel váltsa fel;

Személyzeti politika

15. megállapítja, hogy 2022. december 31-én a létszámterv végrehajtása 97 %-os volt: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett hét kinevezett tisztviselőből hatot és az engedélyezett 69 ideiglenes alkalmazottból 68-ot neveztek ki (2022-ben 76 engedélyezett álláshely volt, akárcsak 2021-ben); megjegyzi, hogy ezen felül a központnál 2022-ben 27 szerződéses alkalmazott dolgozott; üdvözli a központ 2022-es személyzeti átvilágítását, valamint az erőforrások hatékony és eredményes elosztását: a központ személyzetének 72,44 %-át operatív tevékenységekre, 18,20 %-át igazgatási támogatásra és koordinációra, 9,35 %-át pedig semleges műveletekre osztották be; elismerését fejezi ki a központnak a személyzeti fluktuációja alacsony aránya miatt (2022-ben 2,9 %);

16. megjegyzi, hogy a központ jelentése szerint a felső vezetésében két nő (22 %) és hét férfi (78 %), míg igazgatótanácsában 20 nő (37 %) és 34 férfi (63 %) van; megjegyzi, hogy a személyzet összességében 36 férfiból (38 %) és 58 nőből (62 %) áll; emlékeztet a személyzet nemek közötti egyensúlya biztosításának fontosságára, és felhívja a központot, hogy vegye figyelembe ezt a szempontot a személyzet jövőbeli felvétele, és a felső vezetésen belüli kinevezések tekintetében; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a központ igazgatótanácsi tagjainak kinevezésekor tartsák szem előtt a nemek közötti egyensúly biztosításának fontosságát;

17. tudomásul veszi a központnak a központ 2021. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítés fényében a központon belüli nemek közötti egyensúly javítása érdekében hozott nyomonkövetési intézkedésekről szóló jelentését (a továbbiakban: a központ jelentése); megállapítja, hogy ezeket az intézkedéseket a központ felvételi eljárásai és a központ kiválasztási folyamatára vonatkozó információk tagállamokon belüli terjesztése keretében hozták meg; elismerését fejezi ki amiatt, hogy a központ igazgatótanácsának elnöke a tagállamok, Norvégia és Törökország illetékes hatóságaihoz fordult annak érdekében, hogy a központ igazgatótanácsi tagjainak kinevezése során biztosítsák a nemek közötti egyensúlyt; a központ jelentése alapján megjegyzi továbbá, hogy a SYSPER használatának elmulasztásával kapcsolatos észrevétel tekintetében a központ saját információs és kommunikációs technológiai eszközöket fejlesztett ki és vezetett be a digitalizált emberierőforrás-menedzsment érdekében;

18. emlékeztet a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló 2018. évi éves jelentéséből arra az észrevételre, hogy a kölcsönzött munkavállalók keretszerződés útján történő felvételére a 2008/104/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([2]) és a portugál munkajog követelményeinek tiszteletben tartása nélkül került sor; a számvevőszéki jelentés alapján megállapítja, hogy ez az észrevétel lezárult, míg a szóban forgó keretszerződés 2022 márciusában lejárt, és a kölcsönzött munkavállalókra vonatkozó utolsó kifizetésre 2022 januárjában került sor;

Közbeszerzés

19. a számvevőszéki jelentés alapján megállapítja, hogy a 2022-ben megkötött szerződésnek megfelelő összeget (75 000 EUR) nem fedezte teljes mértékben a megfelelő költségvetési kötelezettségvállalás, ami 8 000 EUR összegű hiányhoz vezetett; megjegyzi, hogy 2021-ben hasonló helyzet állt elő az azonos típusú szerződés esetében, és a számvevőszéki jelentés szerint a központ egyik esetben sem felelt meg a központ pénzügyi szabályzata 10. cikkének (3) bekezdésében és 73. cikkének (2) bekezdésében foglalt követelménynek; a központ válasza alapján azonban tudomásul veszi, hogy a szerződés költségein a központ Lisszabonban található helyiségeit használó két másik szervezettel kötött megállapodásoknak megfelelően osztoztak; ezzel összefüggésben megállapítja, hogy a központnak a szerződés teljes költségének/kiadásának csak egy részét kellett viselnie, amely a megfelelő költségvetési kötelezettségvállalásokon alapult, míg a fennmaradó költségek a számviteli műveletek ellentételezésén/elszámolásán alapultak, mivel ezeket a költségeket a másik két szervezet viselte;

Az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

20. elismeri a központnak az átláthatóságnak, az összeférhetetlenségek megelőzésének és kezelésének, valamint a visszaélést bejelentő személyek védelmének biztosítására irányuló meglévő intézkedéseit és folyamatos erőfeszítéseit; megjegyzi, hogy 2022-ben nem jelentettek, nem vizsgáltak ki vagy zártak le összeférhetetlenségi és visszaélés-bejelentési eseteket; üdvözli, hogy a központ közzétette honlapján felső vezetése tagjainak, igazgatótanácsa tagjainak, valamint a központ tudományos bizottságában tagsággal rendelkező külső szakértők érdekeltségi nyilatkozatait és önéletrajzait; emlékeztet arra, hogy az igazgatótanács tagjai esetében csak a jelenlegi szakmai tevékenységeikről szóló összefoglaló érhető el a központ honlapján; tudomásul veszi a központ azon kötelezettségvállalását, hogy 2023 végéig foglalkozik annak megvalósíthatóságával, hogy a közzétett önéletrajzokba belefoglalják e tagok múltbeli szakmai tevékenységét is;

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/104/EK irányelve (2008. november 19.) a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről (HL L 327., 2008.12.5., 9. o.).

21. megjegyzi, hogy a központ 2022-ben nem találkozott lobbistákkal; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság és az európai ombudsman által e tárgyban kidolgozott iránymutatások és ajánlások alapján a központ magatartási kódexet és gyakorlati ajánlásokat/iránymutatásokat vezetett be alkalmazottainak az érdekképviselőkkel való lehetséges interakciójára vonatkozóan; megjegyzi továbbá, hogy amennyiben ilyen találkozókra kerül sor, a szóban forgó iránymutatások azt ajánlják, hogy az adott találkozót vegyék nyilvántartásba és hozzák nyilvánosságra; felhívja a központot, hogy kövesse ezeket az iránymutatásokat, és haladéktalanul tegye közzé ezeket a találkozókat;

Belső ellenőrzés

22. megjegyzi, hogy 2022-ben a Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) két ellenőrzést végzett a központnál, nevezetesen a nemzetközi együttműködésre, valamint a partner főigazgatóságok és más érdekelt felek koordinációs és munkamegállapodásainak, valamint az Unió decentralizált ügynökségei irányítási keretének megfelelőségére vonatkozóan; megjegyzi, hogy az ellenőrzési eredmények egyik ellenőrzési projekt esetében sem álltak még rendelkezésre 2022 végén, amikor nem voltak még fennálló kritikus kockázatok és függőben lévő ajánlások az IAS-től, kivéve egy, a belső kommunikációra vonatkozó, az emberierőforrás-menedzsmentre és az etikára vonatkozó, 2021-ben elvégzett ellenőrzésből származó, függőben lévő ajánlást;

23. üdvözli a központ belső ellenőrző rendszereinek eredményességére vonatkozó 2022. évi értékelés eredményét, amely szerint valamennyi komponens jelen van és működik; megjegyzi, hogy az értékelés a belső ellenőrzési keretrendszer öt alapelvét azonosította, ahol az ellenőrzési környezettel, az ellenőrzési tevékenységekkel, valamint a tájékoztatással és kommunikációval kapcsolatban javításra lehet szükség; megjegyzi továbbá, hogy 2022-ben átfogó kockázatazonosítási és -értékelési gyakorlatra került sor a központ kockázatkezelésének javítása érdekében, a központ új megbízatásához és új üzleti modelljéhez kapcsolódóan azonosított kockázatokkal; felhívja a központot, hogy foglalkozzon a 2022-ben elvégzett különböző értékelések során feltárt valamennyi hiányossággal;

24. megjegyzi, hogy a központ 2021-ben elfogadott egy felülvizsgált, csalás elleni stratégiát, amely három stratégiai célkitűzést és egy 2022-ben végrehajtandó cselekvési tervet tartalmazott, amelyet az év végére széles körben végrehajtottak, és a 12 fellépésből már csak egy lezáratlan;

Egyéb megjegyzések

25. elismerését fejezi ki a központnak a magas színvonalú publikációk előállításának biztosítására összpontosító kommunikációs erőfeszítésekért, amelyek eredményeként 2022-ben 66, olyan tudományos és intézményi publikációt, valamint 16 tudományos cikket és könyvfejezetet tettek közzé rangos folyóiratokban, amelyeknek a központ a szerzője vagy társszerzője;

26. üdvözli, hogy 2022-ben valamennyi csatornán jelentősen nőtt a központ közönsége; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a központnak mintegy 2,6 millió egyedi látogatója volt a honlapon (2021-hez képest közel 50 %-os növekedés), videói nézettsége rekordszámú volt, 1,6 millió megtekintéssel (2021-hez képest 15 %-os növekedés), és követőinek száma nőtt két kulcsfontosságú közösségimédia-csatornán, a LinkedInen (+ 57 %) és az Instagramon (+ 37 %);

27. felszólítja a központot, hogy összpontosítson kutatásai eredményeinek a nyilvánosság körében történő terjesztésére, és a közösségi médián és más médiaorgánumokon keresztül szólítsa meg a nyilvánosságot; üdvözli e tekintetben a központ által készített jelentések felhasználói hozzáférhetőségét;

28. üdvözli az EMCDDA 4 Ukraine forrásoldalát, amelyet az Európában a kábítószerek területével foglalkozó szakemberek számára hoztak létre, akik támogatást nyújtanak az Ukrajnából lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára;

29. a mentesítő határozatát kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2024. április 11-i állásfoglalására ([3]).

([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2024)0280.